

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-583/18-M

Název	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Sídlo	nám. 8. května 2, 789 22 Zábřeh
E-mail	reditel@ssspzabreh.cz
IČ	00 409 014
Identifikátor	600 018 067
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Stanislava Kubíčková
Zřizovatel	Olomoucký kraj
Místo inspekční činnosti	nám. 8. května 253/2, 789 01 Zábřeh Bezručova 476/2a, 789 01 Zábřeh Dvorská 270/17, 789 01 Zábřeh Dvorská 2374/19f, 789 01 Zábřeh Komenského 88/15 789 01 Zábřeh
Termín inspekční činnosti	20. – 23. 2., 3. a 4. 4. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) a odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2 (dále „škola“, „subjekt“) vykonává činnost střední školy, domova mládeže, školní jídelny a školní jídelny – výdejny.

Škola poskytuje střední stupeň vzdělání s výučním listem a střední stupeň vzdělání s maturitní zkouškou. Ve školním roce 2017/2018 realizuje v denní formě vzdělávání obory 65-51-H/01 Kuchař – číšník, 41-52-H/01 Zahradník, 41-51-H/01 Zemědělec – farmář, 65-51-E/01 Stravovací a ubytovací služby, 41-52-E/01 Zahradnické práce, 41-55-E/01 Opravářské práce, 75-41-M/01 Sociální činnost a 64-41-L/51 Podnikání (nástavbové studium). Poslední dva uvedené obory škola realizuje také v dálkové formě vzdělávání.

Ve vzdělávací oblasti je škola aktivní i v rámci realizované doplňkové činnosti. Pro zájemce z řad veřejnosti zajišťuje svým centrem celoživotního vzdělávání rekvalifikační kurzy a autorizační zkoušky v oborech odpovídajících zaměření školy.

Ve školním roce 2017/2018 vykázala střední škola k 30. září 2017 celkem 664 žáků (456 v denním studiu/208 v dálkovém studiu) zařazených ve 33 (24/9) třídách. Stanovená cílová kapacita školy (972 žáků) tak byla naplněna na 68,3 %. K uvedenému datu bylo vykázáno 97 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), evidován školou nebyl žádný mimořádně nadaný žák ani žák – cizinec.

Subjekt zabezpečuje žákům ubytování a stravování. Ve školním roce 2017/2018 škola vykázala celkem 49 žáků organizačně začleněných ve dvou výchovných skupinách domova mládeže. K termínu inspekční činnosti využívalo služeb školního stravování v průměru 319 strážníků, z toho 191 žáků školy, 73 zaměstnanců a 55 ostatních strážníků, kteří odebírají stravu v rámci realizované doplňkové činnosti.

Ve škole je zaměstnáno celkem 54 pedagogických pracovníků, včetně ředitelky školy a jejich tří zástupců (dvou pro teoretické vyučování a jednoho pro praktické vyučování), dvou vedoucích učitelů odborného výcviku a vedoucí vychovatelky domova mládeže. Kromě uvedených pedagogů subjekt zaměstnává také 20 provozních pracovníků.

Svou činnost škola podrobně prezentuje ve výročních zprávách, v regionálním tisku a na svých webových stránkách (www.ssspzabreh.cz).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola realizuje stanovenou koncepci rozvoje, která vychází z jejich potřeb a ze záměrů zřizovatele. Stanovená organizační struktura a soubor vnitřních směrnic umožňují účelné delegování kompetencí a povinností na jednotlivé pracovníky, určují míru jejich odpovědnosti, zajišťují funkční přenos informací v rámci subjektu, stanovují postupy při řešení běžných i mimořádných pracovních úkolů a situací. Práce školy je ve většině oblastí plánovitá, střednědobé i krátkodobé plánování vychází ze stanovené koncepce rozvoje školy, důsledně postihuje všechny oblasti fungování subjektu, přihlíží k aktuálním potřebám žáků, jejich zákonných zástupců, pracovníků školy a sociálních partnerů. Obsah vzdělávání i vytýčené cíle jsou vzhledem k zaměření školy a jejím podmínkám reálné a jsou postupně plněny. Vedení školy v systému řízení vhodně přihlíží k závěrům jednání pedagogické rady, opírá se o výsledky práce předmětových komisí a využívá některé další zpětnovazebné mechanismy, a to zejména kontrolní a hospitační činnost, podněty žáků a jejich zákonných zástupců, školské rady a aktivní spolupráci s potenciálními zaměstnavateli žáků. I když je řídicí a kontrolní systém nastaven způsobem, který postihuje všechny oblasti fungování subjektu, v praxi se škole dosud nepodařilo plně eliminovat některé dílčí nedostatky

v metodickém vedení teoretické výuky, spočívající v často omezeném využívání sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků, v absenci závěrečného motivačního shrnutí vyučovací jednotky a v málo uplatňovaném individuálním přístupu k žákům, včetně zohledňování žáků se SVP. Stanoven dosud není systém poradenských služeb, který by byl funkční v rámci celého subjektu (významný rozdíl v kvalitě těchto služeb je na pracovišti na ul. Bezručova a na pracovišti na nám. 8. května), a systém zajišťující přijímání efektivních postupů na podporu vzdělávání žáků ohrožených školním neúspěchem.

Činnost školy pozitivně ovlivňují rozvíjené partnerské vztahy. Ředitelka školy zřizovatele pravidelně informuje o plánech a aktivitách školy a projednává s ním koncepční záměry. Spolupráci se zákonnými zástupci žáků umožňuje funkční komunikační systém využívající zprostředkování informací při osobních setkáních nebo s využitím elektronické komunikace. Škola propaguje svoji činnost ve vztahu k potencionálním zájemcům o vzdělávání i ostatní veřejnosti. V rámci uvedených aktivit pořádá náborové akce, dny otevřených dveří, prezentace, informuje o své vzdělávací nabídce v tisku apod. Výsledky své práce efektivně prezentuje také při poskytování služeb občanům a subjektům v rámci doplňkové činnosti. Přínosná pro zkvalitnění vzdělávání je rovněž spolupráce se školskou radou a městem Zábřeh a s organizacemi, institucemi i spolky v regionu. Participaci žáků na řízení školy umožňuje zavedený školní parlament. Pro potřeby zajištění kvalitní realizace praktického vyučování škola spolupracuje s partnerskými firmami. Uvedenou spolupráci škola navíc účelně využívá i jako zdroj informací pro hodnocení dosahovaných výsledků vzdělávání, a to zejména v oblasti utváření a rozvoje požadovaných odborných kompetencí žáků. Žáci se účastní exkurzí u zaměstnavatelů, realizovány jsou pro ně přednášky odborníků z praxe, partneři škoře poskytují výukové materiály, aktuální informace z oborů apod. Škola rozvíjí partnerství také s jinými školami s obdobným odborným zaměřením v rámci České republiky. Navázaná mezinárodní spolupráce pak pozitivně přispívá zejména k rozvoji jazykových a odborných kompetencí žáků. Pro zajištění odpovídající kvality výuky, zejména pak pro udržení potřebného kontaktu s problematikou praxe, má důležitý význam také členství školy v profesních sdruženích a sdruženích odborných škol.

Složení pedagogického sboru umožňuje plnit záměry a cíle školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“). Pedagogický sbor je v současné době stabilizovaný, průběžně doplňovaný o pedagogy, kterým je věnována potřebná pozornost a péče přispívající k jejich úspěšnému začlenění do vzdělávacího procesu a bezproblémové adaptaci do pracovního kolektivu.

Stav materiálně technického vybavení školy a jejího areálu vedení průběžně sleduje a vyhodnocuje. Pro zajištění výchovy a vzdělávání žáků má škola vytvořeny vhodné materiální i prostorové podmínky. Dostatečný počet kmenových a odborných učeben přispívá k zdárné realizaci jednotlivých ŠVP. Kvalitní vybavení výpočetní technikou, interaktivními tabulemi a dataprojektory umožňuje realizaci interaktivní výuky. Celkově má škola dostatek vhodných učebních pomůcek, modelů, audiovizuální techniky a softwaru. Dílny pro praktické vyučování jsou vybaveny potřebnými stroji a nástroji, při práci jsou využívány nové materiály, ve většině oblastí je tak umožněna výuka moderních technologií. Přetrvávajícím problémem je pouze nedostatečné zázemí pro výuku tělesné výchovy – škola dosud nemá odpovídající tělocvičnu.

Domov mládeže poskytuje žákům standardní ubytování s celodenním stravováním i dostatečné zázemí pro vzdělávání, zájmovou činnost a odpočinek. Vnitřní vybavení školského zařízení je funkční a prochází postupnou modernizací. Společné prostory tvoří pohodlně zařízené klubovny, studovna, místnost s audiovizuální technikou a počítači, kuchyňka, tělocvična i posilovna pro kondiční cvičení. Pro přípravu na vyučování i volný

čas je také k dispozici knihovna s beletrií a odbornou literaturou a množstvím společenských her.

Škola vyvíjí značnou aktivitu v rámci hledání mimorozpočtových zdrojů, zejména při získávání finančních prostředků z rozvojových programů a z prostředků Evropské unie (Program na podporu odborného vzdělávání, Program polytechnického vzdělávání a řemesel, podpora sociálně znevýhodněných žáků, program Erasmus+ a další). Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu, rozvojových programů MŠMT ČR, Evropské unie, příspěvky od zřizovatele a pravidelné příjmy z doplňkové činnosti podporují zejména zkvalitnění materiálního vybavení a organizačních podmínek školy. Při škole funguje také nadační fond, jehož prostředky jsou využívány zejména k propagaci školy a ke zkvalitnění výuky a zájmové činnosti žáků.

Škola pravidelně vyhodnocuje možná bezpečnostní rizika, vyhledává je ve spolupráci s odborně způsobilou osobou i v rámci kontrolní činnosti vedení školy, následně je odstraňuje a přijímá opatření k jejich eliminaci. Systém výchovného působení na žáky v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví spočívá především v seznamování žáků s pravidly uvedenými ve školním řádu a dalších dokumentech školy a v kontrole jejich dodržování. Žákům jsou pravidelně podávány informace o možných bezpečnostních rizicích ve škole i při činnostech organizovaných mimo školu (např. praktické vyučování ve firmách, školní výlety, exkurze, sportovní a kulturní akce), při práci v praktickém vyučování jsou jim poskytovány vhodné osobní ochranné pracovní prostředky. Ke zvýšení bezpečnosti žáků jsou zabezpečeny vstupní prostory včetně vrátnice, kde je monitorován nepřetržitě provoz vlastním zaměstnancem.

Škola podporuje zdravý vývoj žáků začleněním problematiky výchovy ke zdraví prostřednictvím výuky, organizováním sportovních aktivit a akcí zaměřených na zdravý životní styl. Školní stravování zajišťuje vlastní školní jídelna a provoz školní jídelny – výdejny. Žákům školy je poskytováno jedno hlavní jídlo (oběd – výběr ze dvou druhů jídel) a ubytovaným v domově mládeže je poskytována celodenní strava formou snídaně, svačiny a večeře.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh středního vzdělávání byl sledován ve vybraných všeobecně vzdělávacích a odborných vyučovacích předmětech a v odborném výcviku. Společným znakem většiny navštívených vyučovacích hodin bylo pozitivní klima spočívající ve vstřícném vztahu mezi učiteli a žáky, vzájemné toleranci a příznivé pracovní atmosféře. Aplikované učivo svým obsahem odpovídalo učebním osnovám realizovaných ŠVP a bylo požadovaným způsobem aktualizováno v souladu se soudobými vědeckými poznatky. Odbornost výkladu byla podpořena specializací učitelů pro výuku daného předmětu a zpravidla také jejich dlouholetou praxí. Učitelé využívali mezipředmětových vazeb a zdůrazňovali žákům možnost využití nabytých vědomostí a dovedností v profesní praxi, případně také v běžném osobním životě. Slabá místa byla ve většině sledovaných hodin v teoretickém vyučování identifikována v nezařazování sebehodnocení a vzájemného hodnocení práce žáků, nebylo tak dostatečně využito tohoto nástroje k dotváření zpětné vazby ve vztahu ke splnění stanovených vzdělávacích cílů pro žáky i učitele a možnost rozvíjení a upevňování sociálních kompetencí žáků. S výjimkou vzdělávání ve speciálních třídách nebyl patrný také individuální přístup k žákům formou diferenciací úkolů nebo vhodným přizpůsobením obsahu učiva. Stejně tak bylo pedagogie využíváno jen ojediněle závěrečné motivační shrnutí se zapojením žáků, určené pro zhodnocení jejich práce, splnění vzdělávacího cíle vyučovací

jednotky a stanovení dalších cílů pro následující vyučovací hodinu. Důvodem byla většinou časová tíseň v závěru sledovaných vyučovacích hodin.

Ve vyučovacím předmětu Matematika převládala frontálně vedená výuka zaměřená na vysvětlování, opakování a procvičování učiva. Výklad učitelé obohacovali řízeným rozhovorem s žáky, jehož hlavním cílem bylo ověřit jejich znalosti a porozumění probíranému učivu. Použitý způsob výuky nebyl vždy zvolen zcela efektivně, žákům většinou nebyl vytvořen dostatečný časový prostor pro uplatnění kritického myšlení a následnou interpretaci vlastního názoru na řešení problémových úloh. Rovněž absence diferenciací učiva do značné míry eliminovala možnosti žáků v porozumění probíraného učiva. Žáci pracovali převážně na stejných úkolech se stejnou mírou obtížnosti, nadaným žákům byly ve vyučovacích hodinách zřídka vytvářeny další vhodné příležitosti pro jejich rozvoj.

Vzdělávání v chemii bylo zaměřeno mj. na výchovu žáků k odpovědnému jednání vůči přírodě i společnosti. Žáci uplatňovali své dosavadní znalosti v problematice makromolekulárních látek, v rámci řízených rozhovorů prokazovali schopnost dojít k samostatným závěrům, jak plasty správně používat a třídit v profesním i soukromém životě.

Pro převážnou část sledované vyučovací hodiny českého jazyka v oboru středního vzdělání s maturitní zkouškou byla zařazena kontrolní písemná práce žáků, jiný vzdělávací cíl stanoven nebyl. Část vyučovací hodiny byla využita k frontálnímu opakování gramatického učiva bez poskytnutí dostatečné zpětné vazby k výsledkům žakovské práce. Práce pro žáky se SVP nebyla diferencována, zařazení práce ve dvojici nebylo vzhledem ke stanovenému úkolu zcela efektivní.

Sledovaná vyučovací hodina dějepisu účelně navazovala na dosavadní znalosti žáků ze světových dějin, řízeným rozhovorem a diskuzí směřovala k vyvozování nových poznatků. Cíleně byly rozvíjeny postoje žáků a vytvářeny podněty k jejich činnostnímu učení formou samostatného vyhledávání informací v odborném textu. Závěrečné shrnutí a upevnění učiva bylo realizováno zábavnou soutěžní formou podporující pozitivní vztah žáků k vyučovanému předmětu.

V navštívených vyučovacích hodinách cizích jazyků, s výjimkou vyučovací hodiny anglického jazyka, bylo zaznamenáno nadměrné užívání mateřského jazyka vyučujícími. V úvodu všech vyučovacích hodin byl jasně stanoven vzdělávací cíl, rozvíjena však posléze byla většinou pouze jeho vědomostní složka. Spolupráce žáků podporující posilování jejich sociálních kompetencí nebyla vždy zařazována efektivně, v německém jazyce postrádala charakter kooperativního učení. Komunikativní úroveň žáků v průběhu vzdělávání v tomto cizím jazyce měla převážně nízkou úroveň a neodpovídala délce studia jazyka vzhledem k výstupům stanoveným v jednotlivých ŠVP. Ve vyučování zde nebyl vytvořen dostatek podnětů k aktivní práci žáků, pouze minimum z nich se během vyučovací hodiny dostalo ke slovu. Zvolené metody a formy práce nesměřovaly k naplnění stanoveného cíle, jímž bylo upevnění známého učiva. To bylo vyučující znovu frontální formou prezentováno bez účasti žáků a bez získávání zpětné vazby o již dosažené úrovni jejich znalostí. Výuka anglického jazyka rozvíjela všechny řečové dovednosti, zejména dovednosti komunikativní, žákům byl vytvářen prostor pro činnostní učení, které směřovalo k využití získaných poznatků v reálné situaci. Efektivní metody a formy práce podporovaly zájem žáků o cizí jazyk. Ve vyučovací hodině ruského jazyka byl kladen důraz na správné osvojení výslovnosti prostřednictvím vhodně zařazených poslechových cvičení, vyučující průběžně ověřovala zvládnutí nového učiva žáky, vytvářela dostatek prostoru k jejich vzájemné spolupráci.

V odborných vyučovacích předmětech byl kladen důraz na využívání příslušné terminologie a na logické uchopení a praktické řešení problémů. V průběhu vzdělávání žáci rozvíjeli a prohlubovali nejen své vědomosti, ale i dovednosti, postoje a návyky. Učitelé důsledně pobízeli žáky ke kritickému myšlení cíleným začleňováním souvislosti učiva se situacemi každodenního života do výuky a vedením žáků k aplikaci přenosu naučeného do praxe. Vyučující se většinou neomezili pouze na frontální výuku, převládaly aktivizační výukové metody a jim odpovídaly i organizační formy výuky (hlavně práce skupinová a ve dvojicích, v rámci odborné praxe také individuální práce). Pedagogové průběžně monitorovali aktivitu žáků, povzbuzovali je ke spolupráci a zapojovali do výuky i méně aktivní žáky. V žádné vyučovací hodině nepřevládala pouze aktivita učitele. Žáci v hodinách pracovali povětšinou se zájmem, měli možnost prezentovat svůj názor, diskutovat o odborné problematice, byli vedeni k rozvoji svých postojů a ke kreativě. K podpoře názornosti výuky byly vhodně využity materiálně didaktické prostředky, včetně školních výukových materiálů. Zejména vyučovací hodiny předmětů Právo a Účetnictví naplňovaly zásady moderního pojetí výuky. Vzhledem k promyšleným formám práce, aktivizujícím metodám výuky a kladné motivaci v nich byli žáci přirozeným způsobem vtaženi do procesu získávání vědomostí a aktivně se zapojovali do vyvozování nového učiva.

Ve speciálních třídách výukové aktivity zohledňovaly různou míru postižení každého žáka. Plně byla respektována zásada individuálního přístupu, názornosti a přiměřenosti. Nebylo zaznamenáno negativní nebo nespolupracující chování žáků. Jejich pozornost byla udržována účelným využíváním didaktických pomůcek, střídáním činností v kratších časových intervalech nebo průběžnými motivačními pochvalami. Např. vyučovací hodina českého jazyka ve speciální třídě byla vedena hravou formou se zařazováním pestrých metod práce. Příjemná pracovní atmosféra ve třídě a přátelský vztah mezi vyučující a žáky pozitivně ovlivňoval motivaci žáků k dosahování co nejlepších výsledků. Ve výuce byly využity mezipředmětové vztahy a byla rozvíjena postojová složka vzdělávacího cíle.

Ve sledovaném odborném výcviku navazovalo učivo svým obsahem zejména na odborné předměty teoretické výuky se zaměřením na prohlubování nabytých vědomostí, rozvoj požadovaných praktických dovedností, postojů a pracovních návyků spojených s výkonem budoucí profese žáků. Důraz byl kladen především na dodržování stanovených technologických postupů za účelem dosažení odpovídající kvality a efektivity práce. Sledovaný pracovní den odborného výcviku začínal instruktáží včetně poskytnutí informací o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. Následovalo přidělení úkolů jednotlivým žákům, přičemž stanovené cíle respektovaly jejich individuální schopnosti. Žáci byli soustavně vedeni k dodržování pravidel bezpečné práce a k dodržování hygienických požadavků, při práci používali vhodné ochranné pracovní prostředky. Metoda předvádění činností byla využívána ve větší míře u žáků nižších ročníků, u starších žáků převládala samostatná práce. Veškeré činnosti probíhaly v přiměřeném tempu, žáci byli podněcováni k řešení dílčích problémů a při činnostech spolupracovali. Vhodnou zpětnou vazbou bylo opakovaně prověřováno, zda bylo učivo pochopeno. Důležité místo ve výuce hrála práce s chybou. Učitelé žáky na chyby průběžně upozorňovali a společně pak hledali řešení pro jejich eliminaci. V případě nutnosti přiměli žáky k opakování činností. Učitelé s využitím zkušeností z vlastní profesní praxe seznamovali žáky se specifickými poznatky souvisejícími s plněním zadaných úkolů. V závěru pracovního dne došlo k shrnutí učiva za účasti žáků, většina z nich byla schopna samostatně popsat pracovní den, společně pak žáci konkretizovali činnosti, které prováděli. Kromě odborných kompetencí byly v praktickém vyučování rozvíjeny také požadované klíčové kompetence žáků, a to především komunikativní, sociální, personální a kompetence k řešení problémů.

Aktivity domova mládeže svým obsahem navazují na vzdělávání poskytované střední školou. Výchovné a vzdělávací strategie formulované ve ŠVP uvedeného školského zařízení jsou realizovány formou každodenní výchovně vzdělávací práce s jednotlivci a výchovnými skupinami. Vychovatelé přistupují k ubytovaným žákům s respektem, systematicky je vedou k dodržování pravidel a společenských norem a vytvářejí příležitosti k jejich zapojení do kolektivu ostatních žáků. V rámci přípravy na vyučování mohou žáci spolupracovat mezi sebou nebo s vychovateli, využívat zdroje informací a volit si potřebné studijní prostředí. Příležitostná zájmová činnost a tematicky zaměřené aktivity jsou realizovány prostřednictvím akcí přímo v domově mládeže. Další aktivity v oblasti sportu nebo kultury organizují vychovatelé mimo školské zařízení. Akce jsou často pořádány napříč výchovnými skupinami, jsou dobrovolné a směřují k účelnému využívání volného času a posilování prosociálních vztahů. Domov mládeže spolupracuje také s ostatními pedagogy školy, vychovatelé se zajímají o studijní výsledky ubytovaných žáků, využívají k tomu informační systémy školy a popř. přijímají příslušná podpůrná opatření ke zlepšení vzdělávacích výsledků žáků. Případné problémy jsou konzultovány se zákonnými zástupci žáků.

Škola poskytuje rovné příležitosti všem žákům při přijímání, v průběhu i ukončování vzdělávání. Akce školy i mimoškolní aktivity jsou zacíleny na všechny žáky bez rozdílu a posilují jejich občanské a sociální kompetence. Žákům ze sociálně znevýhodněného prostředí škola umožňuje formou poskytované finanční podpory účast na odborných exkurzích a dalších aktivitách. Žáci mají možnost prezentovat výsledky své práce a úspěchy v soutěžích v prostorách školy i na jejich webových stránkách.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola sleduje úspěšnost žáků ve vzdělávání. Celkové výsledky vzdělávání přehledně zveřejňuje ve výročních zprávách o činnosti školy, žáky a jejich zákonné zástupce průběžně informuje o prospěchu prostřednictvím třídních schůzek, při osobních setkáních ve škole nebo webového informačního systému, který mj. umožňuje žákům i učitelům snadnou publikaci studijních materiálů a řadu dalších činností sloužících pro podporu výuky.

System zjišťování a hodnocení výsledků vzdělávání žáků je založen zejména na uplatňování standardních evaluačních nástrojů s využitím různých forem písemného a ústního ověřování žákovských znalostí a dovedností. Škola se zapojuje také do externího výběrového zjišťování výsledků žáků a umožňuje jim účast v různých předmětových soutěžích (výraznějších úspěchů dosahují žáci dlouhodobě zejména v soutěžích s odborným zaměřením). Tímto zajišťuje nadaným žákům nejen prezentaci osvojených teoretických znalostí, ale i aplikaci získaných praktických dovedností při reálných činnostech. Informace z interního a externího testování jsou zpravidla vyhodnocovány na úrovni tříd, avšak nejsou dále podrobně analyzovány v rámci ročníků i celé školy. V tomto směru jsou předmětové komise a pedagogická rada využívány v malé míře. V zápisech z jejich jednání jsou obsažena pouze statistická vyhodnocení klasifikace, chování a absence žáků. Detailnější rozbor a vyhodnocení účinnosti přijatých opatření ke zlepšení vzdělávacích výsledků žáků ohrožených školním neúspěchem zde chybí.

Ve školním roce 2016/2017 nevykazovaly výsledky vzdělávání žáků v jednotlivých vyučovacích předmětech závažné vzájemné odchylky. Ve druhém pololetí uvedeného školního roku celkem 15,2 % žáků prospělo s vyznamenáním, 74,3 % prospělo a 10,5 % žáků neprospělo. V případě porušení pravidel uvedených ve školním řádu škola uložila žákům kázeňská opatření, u třech žáků rozhodla o podmíněném vyloučení ze školy a v 23 případech hodnotila chování na vysvědčení sníženým stupněm. Kromě výchovných opatření využila k pozitivní motivaci žáků i pochvaly a ocenění úspěšných žáků.

Průměrná úspěšnost žáků u maturitní zkoušky ve školním roce 2016/2017 činila 73,9 %. I přes to, že škola trvale nabízí žákům možnost přípravy na maturitní zkoušku nad rámec výuky i formou individuálních konzultací, v porovnání se školním rokem 2015/2016 úspěšnost žáků u této zkoušky klesla o 20,4 %. Na celkové neúspěšnosti se podílely ve větší míře výsledky žáků ve společné části maturitní zkoušky, v profilové části byli žáci v průměru úspěšnější. Výrazně lepších výsledků dosáhli žáci u závěrečných zkoušek, kdy ve školním roce 2016/2017 dosáhli 98,5 % úspěšnosti, z toho 13,2 % žáků prospělo s vyznamenáním.

S prospěchem žáků úzce souvisí i jejich absence, která je vysoká (ve školním roce 2016/2017 činila více jak 150 hodin na žáka). Neomluvená absence (celkem 3073 hodin za uplynulý školní rok, tj. cca 5 hodin na žáka) byla hlavním důvodem pro udělování výchovných opatření a hodnocení chování sníženým stupněm. Ve snaze snížit vysokou absenci žáků škola přijala v aktuálním školním roce opatření, kterým provedla změny ve školním řádu a upravila pravidla pro omlouvání nepřítomnosti žáků ve vyučování.

Činnost školního poradenského pracoviště (dále „ŠPP“) zajišťují tři metodici prevence, dva výchovní poradci a dva speciální pedagogové. Jejich působnost je určena pro jednotlivé budovy subjektu včetně domova mládeže. Metodici prevence se zabývají řešením a prevencí rizikového chování žáků, výchovní poradci zajišťují především kariérové poradenství. Práce se žáky se SVP je svěřena speciálním pedagogům. Z organizační struktury školy a náplně práce členů ŠPP jasně vyplývá rozdělení jejich rolí, pro optimální fungování školy ve výchovné a preventivní oblasti je však překážkou jejich nesoučinnost, nedostatečná vzájemná informovanost a nesdílení společných záměrů. I přes skutečnost, že ředitelkou školy je jedna z členek ŠPP stanovena jako garantem preventivní práce, jednotlivé části školy pracují v této oblasti spíše samostatně, bez potřebné provázanosti.

Práce metodika prevence na pracovišti školy v ul. Bezručova vychází z podrobné analýzy rizikových jevů ve škole, na niž účelně navazuje plánování preventivních akcí na celý školní rok a v jeho závěru vyhodnocení preventivní práce s přijetím opatření. Zpětnou vazbou k jeho práci jsou i pravidelná vyhodnocování jednotlivých preventivních aktivit žáky, s jejichž odezvou se mohou seznámit i ostatní pracovníci školy na nástěnce v budově výše uvedeného pracoviště. Ta obsahuje mj. i kontakty na odborná pracoviště a na pracovníky ŠPP dané části subjektu. Z výsledků pravidelně realizovaného dotazníkového šetření jsou identifikovány rizikové oblasti v jednotlivých třídách budovy na ul. Bezručova, s nimiž metodik prevence následně pracuje. K oblastem s nejvyšším problémovým indexem jsou stanoveny strategie vedoucí k jejich eliminaci. Velká pozornost je na tomto pracovišti věnována přijímání opatření k výsledkům vzdělávání žáků ohrožených školním neúspěchem. Žáci vyplňují za každé čtvrtletí dotazník „Sebehodnocení“, který slouží jednotlivým vyučujícím jako podklad o individuálních vzdělávacích potřebách každého z nich. „Plán zlepšení (udržení) školních výsledků“ zpracovávají žáci v tříměsíčním cyklu poskytuje jim i jejich zákonným zástupcům prostor k analýze příčin školního neúspěchu a volbě vlastních postupů k jejich překonání. K vytváření podmínek pro začleňování žáků 1. ročníku do kolektivu využívá metodik prevence dotazníku, jehož prostřednictvím získává od jejich zákonných zástupců informace pro úspěšnou socializaci žáka. Žáci se mohou podílet na životě školy prostřednictvím školního parlamentu, kde s učiteli a zástupkyní ředitelky školy (pro pracoviště na ul. Bezručova) mohou společně řešit problémové situace a přinášet návrhy ke zlepšení činnosti školy.

Preventivní práce v budově školy na nám. 8. května má spíše formální charakter. Kromě doučování realizovaného v rámci projektu „Šablony“, kterého z celého subjektu využívá pouze malá část žáků, nejsou ke zhoršeným výsledkům práce žáků zatím přijímána účinná

opatření. Neúčinnost prevence potvrzuje i extrémně vysoká omluvená i neomluvená absence žáků ve vyučování a poměrně četný výskyt sociálně patologických jevů s následným udělováním kázeňských opatření. Podrobnějšímu rozboru příčin rizikového chování v jednotlivých třídách a účinné prevenci není na pracovišti dosud věnována dostatečná pozornost.

K řešení závažných problémů souvisejících se vzděláváním žáků se schází výchovná komise složená z vedení školy, metodika prevence a výchovného poradce daného pracoviště, k jednání jsou přizváni i zákonní zástupci žáka. Nejčastějšími důvody pro jednání výchovných komisí v aktuálním školním roce byla vysoká neomluvená absence, hrubé porušování školního řádu, vulgární slovní útoky vůči spolužákům a agresivní chování. Neúčast a neinformovanost všech členů ŠPP o řešení problému a přijatých opatřeních neposkytuje v případě opakovaného výskytu daného rizikového jevu nastavení efektivních strategických postupů pro celou školu. Opakující se rizikové jevy se stoupající tendencí v průběhu celého sledovaného období jsou ukazatelem neefektivní výchovné práce se žáky.

V rámci kariérového poradenství se výchovní poradci zaměřují na otázky volby povolání, příp. dalšího studia na vysoké škole. Nejčastěji volenými nástroji k informování žáků jsou exkurze, veletrhy vzdělávání, návštěvy úřadu práce, besedy se zaměstnavateli, návštěvy zástupců vysokých škol a vyšších odborných škol. Informace o úspěšnosti absolventů v navazujícím studiu nebo profesním životě škola získává především při osobních setkáních se žáky.

K termínu inspekční činnosti byla 10 žákům se SVP poskytována podpůrná opatření 1. stupně s vypracováním Plánu pedagogické podpory (dále „PLPP“), 95 žákům byl školským poradenským zařízením diagnostikován 2. – 5. stupeň podpůrných opatření. Osm žáků se vzdělává podle individuálního vzdělávacího plánu (dále „IVP“), šest žáků využívá podpůrného opatření pedagogická intervence v rozsahu 1 hodiny týdně, 12 žáků je individuálně integrováno. PLPP jsou pravidelně vyhodnocovány a obsahují doporučení pro další práci se žákem, IVP však obdobná pravidelná hodnocení postrádají. Škola provádí vlastní diagnostiku žáků se SVP, PLPP zpracovává i pro žáky s 2. stupněm podpůrných opatření, jimž odborným pracovištěm nebyl přiznán IVP. V hospitovaných vyučovacích hodinách však nebyla vhodná podpora těchto žáků s výjimkou speciálních tříd zaznamenána. Nebyla jim věnována výraznější individuální péče, absentovala i diferenciacce učiva vzhledem k jejich vzdělávacím potřebám. Přenos informací o žácích se SVP mezi speciálními pedagogy a ostatními vyučujícími probíhá na jednáních pedagogické rady i při osobních setkáních s třídními učiteli.

Žáci se na pracovníky ŠPP mohou se svými problémy obracet kdykoliv během přestávek, jejich zákonní zástupci s nimi mohou být v kontaktu prostřednictvím e-mailové nebo telefonické komunikace, osobního jednání v době třídních schůzek a po předchozí telefonické dohodě i mimo ně. Kontakty na pracovníky ŠPP včetně náplně jejich práce jsou k dispozici na webových stránkách školy. Škola nabízí i možnost anonymního řešení problémů žáků s využitím schránky důvěry, která však většinou není využívána, žáci upřednostňují osobní pohovory s výchovnými pracovníky.

Závěry

Hodnocení vývoje

- V době od poslední inspekční činnosti zaměřené na hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, která se ve škole uskutečnila ve školním roce 2011/2012, došlo

ke zkvalitnění materiálních podmínek pro vzdělávání, škola rozšířila spolupráci s vnějšími partnery, včetně zahraniční spolupráce.

Silné stránky

- Spolupráce se sociálními partnery a prezentace školy na veřejnosti pozitivně podporují kvalitu odborného vzdělávání, a to zejména v oblasti praktického vyučování.
- Mezinárodní spolupráce školy vytváří vhodné podmínky pro rozvíjení odborných, sociálních a jazykových kompetencí žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- V důsledku využívání prvků sebehodnocení a vzájemného hodnocení bez systémového přístupu všech učitelů není v dostatečné míře podporován rozvoj schopností sebereflexe žáků.
- V závěru vyučovací jednotky často nebylo využito motivační zhodnocení práce žáků a stanovení cílů na příští vyučovací hodinu.
- Škola získává informace o vzdělávacích výsledcích žáků, nejsou z nich však důsledně přijímána konkrétní opatření na podporu úspěšnosti všech žáků ve vzdělávání.
- Nesystémové zajištění realizace podpůrných opatření neumožňuje dosahování vzdělávacího maxima žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Pověřit předsedy předmětových komisí, aby společně s učiteli projednali a nastavili způsob využívání prvků sebehodnocení a vzájemného hodnocení ve výuce a zvažili začlenění tohoto principu do průběžného i celkového hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Při kontrolní činnosti metodických orgánů i vedení školy se zaměřit nejen na tyto jevy, ale i didaktiku vyučovací hodiny (diferenciace výuky, zohledňování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, závěrečné shrnutí vyučovací hodiny).
- Využívat v závěru vyučovací jednotky motivační zhodnocení práce žáků (poskytovat jim tak zpětnou vazbu o jejich pokroku a dosažených výsledcích jejich práce) a stanovení cílů pro následující vyučovací hodinu.
- Uplatňovat ve výuce individuální přístup k žákům zejména formou diferenciace zadávaných úkolů, a to jak vzhledem k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami tak k žákům nadaným.
- Zefektivnit práci s výsledky vzdělávání žáků ve prospěch zkvalitnění vzdělávacího procesu. V rámci jednání pedagogické rady i předmětových komisí nastavit strategie ke zlepšení výsledků vzdělávání žáků ohrožených školním neúspěchem a vyhodnocovat účinnost přijatých opatření. I nadále se v této oblasti zaměřit zejména na vysokou absenci žáků a její souvislost se školní neúspěšností a pravidelně sledovat efektivitu přijatých opatření na omezení tohoto nežádoucího jevu.
- Podpořit jednotný přístup k zajišťování poradenských služeb ve škole zejména s využitím užší spolupráce jednotlivých členů školního poradenského pracoviště. Při práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami vycházet z doporučení školských poradenských zařízení a pravidelně individuálně vyhodnocovat účinnost přijatých opatření na jejich podporu. Nastavit systémovou spolupráci školních metodiků prevence.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitele školy ve lhůtě do 15 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení o právnické osobě s názvem Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2, ze dne 19. února 2018
2. Výkazy o ředitelství škol (R 13-01) podle stavu k 30. září 2016 a 30. září 2017
3. Výkazy o střední škole (M 8) podle stavu k 30. září 2016 a 30. září 2017
4. Výkazy o školském ubytovacím zařízení (Z 19-01) podle stavu k 31. říjnu 2016 a 31. říjnu 2017
5. Výkaz o činnosti zařízení školního stravování (Z 17-01) podle stavu k 31. říjnu 2016 a 31. říjnu 2017
6. Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství (P 1-04) za 1. – 4. čtvrtletí 2017
7. Inspekční zpráva, čj. ČŠIM-1276/11-M, ze dne 5. prosince 2011
8. Protokol o kontrole, čj. ČŠIM-1328/17-M, ze dne 11. ledna 2018
9. Školní vzdělávací program oboru vzdělání 64-41-L/51 Podnikání, denní forma vzdělávání, s platností od 1. září 2011 (v platném znění s dodatky č. 1 – 3)
10. Školní vzdělávací program oboru vzdělání 64-41-L/51 Podnikání, dálková forma vzdělávání, s platností od 1. září 2011 (v úpravě ze dne 30. června 2017)
11. Školní vzdělávací program oboru vzdělání 65-51-H/01 Kuchař – číšník, s platností od 1. září 2009 (v platném znění s dodatkem č. 1)
12. Školní vzdělávací program oboru vzdělání 41-52-H/01 Zahradník, s platností od 1. září 2009
13. Školní vzdělávací program oboru vzdělání 41-51-H/01 Zemědělec – farmář, s platností od 1. září 2009 (v platném znění s dodatkem č. 2)
14. Školní vzdělávací program oboru vzdělání 41-52-E/01 Zahradnické práce, s platností od 1. září 2009
15. Školní vzdělávací program oboru vzdělání 65-51-E/01 Stravovací a ubytovací služby, s platností od 1. září 2010
16. Školní vzdělávací program oboru vzdělání 41-55-E/01 Opravářské práce, s platností od 1. září 2009
17. Školní vzdělávací program oboru vzdělání 75-41-M/01 Sociální činnost (Sociálně správní činnost a Sociálně výchovná činnost), denní forma vzdělávání, dálková forma vzdělávání, s platností od 1. září 2014
18. Školní vzdělávací program domova mládeže, čj.: SŠSPS 5/2010, s platností od 1. září 2010

19. Školní řád, ze dne 1. února 2018
20. Vnitřní řád domova mládeže, s účinností od 1. září 2017
21. Vnitřní řád školní jídelny, ze dne 25. srpna 2016
22. Vnitřní řád školní jídelny - výdejny, ze dne 25. srpna 2016
23. Zápisy z jednání pedagogické rady školy, školní roky 2016/2017 a 2017/2018 k termínu inspekční činnosti
24. Třídní knihy všech tříd školy (elektronická verze), školní roky 2016/2017 a 2017/2018 k termínu inspekční činnosti
25. Deníky odborného výcviku, třída 2. K (sk. 1 a 2), třída 3. D, školní rok 2017/2018
26. Deník výchovné skupiny č. 1 a č. 2 domova mládeže, školní rok 2017/2018
27. Seznam pedagogických pracovníků školy, školní rok 2017/2018
28. Dokumentace z osobních složek pedagogických pracovníků školy - doklady o dosaženém vzdělání vzhledem k odborné kvalifikaci, o věku, o dosavadní praxi a o vykonávání činnosti v oboru a o absolvovaných studiích v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
29. Rozvrh vyučovacích hodin, školní rok 2017/2018
30. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2015/2016, ze dne 7. října 2016
31. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2016/2017, ze dne 9. října 2017
32. Plán rozvoje organizace na období 2016 – 2018, z ledna 2016
33. Školní akční plán rozvoje vzdělávání na období 2017 – 2019, ze září 2017
34. Plán práce školy pro školní rok 2017/2018, ze září 2017
35. Složka: Hospitace a kontroly – odborný výcvik, školní roky 2016/2017 a 2017/2018
36. Složka: Porady učitelů odborného výcviku, školní roky 2016/2017 a 2017/2018
37. Složka: Zápisy z provozních porad, školní roky 2016/2017 a 2017/2018
38. Složka: Zápisy z jednání předmětových komisí, školní rok 2017/2018
39. Osobní plány výchovně vzdělávací činnosti vychovatelů na školní rok 2017/2018
40. Denní záznamy (domov mládeže) vedené ve školním roce 2017/2018 k termínu inspekční činnosti
41. Složka: Předmětové komise (plány, zápisy), školní roky 2016/2017 a 2017/2018
42. Přehledy prospěchu tříd, školní roky 2016/2017 a 2017/2018
43. Písemné práce z anglického jazyka, matematiky a slohové práce z českého jazyka (třída: 1. P, 2. PD, 4. V, 1. S, 3. S, 4. S), školní rok 2017/2018
44. Protokoly o komisionální zkoušce, druh zkoušky opravná, školní rok 2016/2017 (namátkový výběr)
45. Maturitní práce žáků třídy 2. P, školní rok 2016/2017 (namátkový výběr)
46. Report – výsledky MZ Střední školy sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 29
47. Výsledky maturitních zkoušek – agregovaná data, dostupné z: www.ceremat.cz [online 2018-02-20]
48. Report – výsledky testování Střední školy sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 29
49. Doklady související se zabezpečením školního stravování za měsíce říjen až prosinec 2017 a leden 2018, výživové normy za měsíce leden až prosinec 2017 a leden 2018

50. Seznamy žáků školy se SVP
51. Složka: Dokumentace k žákům školy se SVP
52. Minimální preventivní program, školní rok 2017/2018
53. Evaluace minimálního preventivního programu, školní rok 2016/2017
54. Plán práce školního metodika prevence, ze dne 6. září 2017
55. Krizové plány, ze dne 14. září 2015
56. Školní program proti šikanování, ze dne 1. září 2011 včetně přílohy „Informace pro rodiče – šikanování“, ze dne 1. září 2011
57. Školní preventivní strategie, ze dne 1. září 2011
58. Seznámení zákonných zástupců se systémem poradenské péče
59. Plán práce výchovného poradce, školní rok 2017/2018
60. Vyhodnocení plánu práce výchovného poradce, školní rok 2016/2017
61. Seznam žáků ohrožených školním neúspěchem
62. Plán na zlepšení (udržení) školních výsledků
63. Záznamy z elektronické komunikace výchovného poradce s OSPOD
64. Zápisy z jednání výchovné komise, školní roky 2016/2017 a 2017/ 2018
65. Školní matrika v elektronické podobě
66. Výsledky dotazníkového šetření 2014/2015 a 2016/2017 – Identifikace rizikových oblastí H
67. Závěr dotazníkového šetření 2014/2015 a 2016/2017 – Identifikace rizikových oblastí
68. Dotazník pro žáka 1. ročníku
69. Dotazník Sebehodnocení žáka
70. Doklady související se zajištěním bezpečnosti a ochrany zdraví žáků při poskytování vzdělávání a školských služeb
71. Doklady vztahující se k finančním podmínkám školy (finanční vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu, výkaz zisku a ztráty příspěvkové organizace, hlavní účetní kniha – rok 2017 a další doklady)
72. Zápis o některých nedostatcích zjištěných v průběhu inspekční činnosti, ze dne 23. února 2018

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. David Náhlík, školní inspektor

David Náhlík v. r.

RNDr. Josef Husárek, Ph.D., školní inspektor

Josef Husárek v. r.

Mgr. Jaromíra Lónová, školní inspektorka

Jaromíra Lónová v. r.

Ing. Markéta Tomečková, kontrolní pracovnice

Markéta Tomečková v. r.

Bc. Zdeňka Turková, kontrolní pracovnice

Zdeňka Turková v. r.

Mgr. Miroslava Koreníková, přizvaná osoba – odbornice na výuku gastronomických oborů

Miroslava Koreníková v. r.

Mgr. Bc. Kateřina Šimková, přizvaná osoba – odbornice na výuku odborných předmětů oboru sociální péče

Kateřina Šimková v. r.

V Olomouci 25. 4. 2018

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Stanislava Kubíčková, ředitelka školy

Stanislava Kubíčková v. r.

V Zábřehu 11. 5. 2018